

O Boží shovívavosti, jež nás dosud provází

Text: Ezechiel 18,23-32, čtení: Genesis 19,23-29

6. 12. 2020

Kdyby měl Hospodin na zřeteli naše chyby, viny a nepravost, kdo z nás by obstál? Jenže u něj je naštěstí odpuštění, které smíme přijmout – takhle Bůh vzbuzuje bázeň mezi námi všemi.

Pane, máme radost z každého dne, který můžeme prožít. Ne na každý se těšíme, ale i když je to tak, přece jsme na světě rádi. Zdá se nám, že by to chtělo víc lásky, víc poctivosti a pravdivosti a uznáváme, že zrovna i my bychom s tím mohli začít, vždyť od tebe se nám v té věci dostalo dobrého základu a hojné inspirace. Jenže se někdy nedaří. Někdy nás přece jen přemůže zloba nebo aspoň lhostejnost, uznáváme to.

Prosíme: Nežřekni se nás, dopřej nám svou milost a buď s námi, neobejdeme se bez toho. Společně prosíme: Pane, smiluj se, amen.

Ezechiel 18,23-32: *Což si libuji v smrti svévolníka? je výrok Panovníka Hospodina. Zdalipak nechci, aby se odvrátil od svých cest a byl živ? ... Avšak dům izraelský říká: ‚Cesta Panovníkova není správná.‘ Mé cesty že nejsou správné? Nejsou to vaše cesty, jež nejsou správné? Proto budu soudit každého z vás, dome izraelský, podle jeho cest, praví Panovník Hospodin. Obrátte se a odvrátte se ode všech svých nevěrností a vaše nepravost vám nebude k pádu. Odhodte od sebe všechny nevěrnosti, jichž jste se dopouštěli, a obnovte své srdce a svého ducha. Proč byste měli zemřít, dome izraelský? Vždyť já si nelibuji ve smrti toho, kdo umírá, je výrok Panovníka Hospodina. Obrátte se tedy a budete žít.*

V mrtvé krajině u Mrtvého moře bývala prý kdysi slavná města, jejichž jména se později stala symbolem zla a zvrácenosti. Těžko říct, oč přesně šlo, ale respekt k druhému člověku a vědomí sounáležitosti a spolulidství tam asi byly jen prázdné pojmy; to se pak na lásku v klidu odpovídá zradou a po spravedlnosti a právu se šlape tak, až to volá do nebe. To samozřejmě nebyla výsada starověku, protože se to týká kterékoli doby – a rázem jsme ze starověku zase doma a měli bychom zpozornět.

Když se v Sodomě objevili dva Boží poslové, nečekalo je zrovna milé přivítání. Nectihodní obyvatelé města si na jejich účet hodlali zkrátit dlouhou chvíli nebo je zneužít k jakýmsi obřadům nebo si na nich vybit

přebytečnou energii, co já vím – kdyby Bible chtěla vyprávět detaily, dozajista by to udělala, ale tady chce nepochybně zdůraznit něco jiného: z příběhu na nás vykukuje otázka, jestli a jak může člověk před Hospodinem obstát, když žije v prostředí viny a kolektivní zkázy.

Zlo, jež se v tom místě dělo, křičelo až do nebe, a tak se Hospodin rozhodl zasáhnout. Praotec Abraham vznesl námitku, že když to tu Bůh roztrhává, vůči těm, kdo se neprovinili, to nebude spravedlivé. Jak snadno naláká hrstka bláznů celé město do pastí zla, o tom se učí v dějepise a v politologii, ale znáte to i bez učebnic. A hrstka statečných naopak zas může být pro celé město záchranou ve zlých dobách, to zase slyšíme z Bible. Abraham ovšem Sodomu svými prosbami nezachránil, ba ani Lot svou slušností – a přece jejich úsilí nebylo marné. Nebo bylo? To se musíme nejprve poohlédnout, kde je v tom příběhu Bůh. Je Bůh ten, kdo lidi trestá za viny, ba i za cizí? Organizuje tresty a srovnává se zemí zvrácená města? Je původcem tajfunů, povodní, záplav, zemětřesení, hladomorů, válek, epidemií a nevyčísitelných nemocí? Je to tak, že se Bůh rozhodl ničít a Abraham ani Lot už s ním nic nepořídili?

Bible na to odpovídá – jak tomu rozumím – že *ne*. Seznam pohrom, které jsem tu právě vyjmenoval, v ní přitom najdete, ale jinak a v jiné souvislosti: „Pronásledování, úzkost, hlad, bída, meč – co z toho by nás mohlo odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši?“ ptá se v dopise jeden z apoštolů. Samozřejmě, že nic! Takhle se to má s láskou Boží.

Tak kde je tedy v tom příběhu Bůh? Hledali ho nejdřív v samotném soudu: „Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň, od něho z nebe to bylo,“ píše se tu. Trochu to připomíná slova proroka jménem Ezechiel: „Když to se zemí nebude k vydržení a Bůh se rozhodne poslat na ni hlad, meč, dravou zvěř nebo mor, nespolehejte, že vás z toho vytáhne nějaký Noe, Daniel či Jób: každý žijte sám za sebe.“ Zkrátka: Když už to lidi přivedou až ke zkáze a k peklu na zemi, není důvod, proč by ta zkáza neměla přijít, když si ji nachystali. A bude zasloužená – proto se o ní říkalo, že je od Hospodina.

Jenže tím se odpověď na otázku, kde je v tom příběhu Bůh, zdaleka nevyčerpala. Bůh není v tom třískání hromů a blesků, ale jinde. Kde? Ta “informace” se tam objeví dokonce několikrát: Nejprve přišli Boží poslové k Abrahamovi a řekli mu, že se blíží průšvih. A byl tu najednou

prostor pro to, co udělá Abraham. Pak přišli přímo do Sodomy, aby Lota varovali a s ním všechny, komu to Lot poví. Najednou tu byl prostor pro to, co s tím udělá Lot. Moc toho neudělal, a tak ho popadli za rukáv a i s rodinou ho odtáhli do bezpečí. Proč? „To shovívavost Hospodinova byla s ním,“ praví se v příběhu doslova.

To je hned několikanásobná odpověď, kde je v tom příběhu Bůh: všude tam, kde někdo přijde vyřídit jeho slovo. Slovo konkrétního vysvobození ze zla, konkrétní pomoc v konkrétní bryndě. Docela obyčejným lidem to slovo Bůh adresuje (mimo jiné i nám). To proto, aby lidi pomohli, nakolik mohou (třeba my). *Tady* je v tom příběhu přítomen Bůh.

„Co to máte za nemožné přísloví, že otcové jedli kyselé hrozny a synům z toho teď trnou zuby?“ obořil se na lidi jednou zmíněný prorok. „Tohle už neříkejte. Bůh vzkazuje, že každý odpovídá za sebe. Když se spravedlivý zvrhne, bude odsouzen. Když se zvrhlík dá na cestu spravedlnosti a práva, bude započten mezi spravedlivé.“

Zvrhlé město padlo a Abraham je modlitbou nezachránil a Lot slušností taky ne. Bylo tedy zbytečné, co dělali? Vůbec ne. Když už to tak je, že se otcové cpou hrozny, po nichž bude špatně ještě jejich synům, není marné, je-li mezi nimi pár takových, kteří se k tomu nepřipojí. Synové a dcery sice budou žít sami za sebe, ale kéž by jim otcové nezanechali příliš trpké nebo zlem zapáchající dědictví. Ale i kdyby zanechali, „nenaříkejte na druhé, co způsobili,“ povídá prorok. Předchozí generace zasely zla dost, i ty nedávné, co je pamatujeme, ale nikdo vás nenutí, abyste ďáblu setbu okopávali, hnojili a zalévali: Nenaříkejte na druhé, co vám to v cestě vykopali za jámu, a koukejte se jí vyhnout. Vždyť až bude zle, žádný Noe, Job, Daniel nebo blaničtí spáči vás z maléru nevytrhnou. Jste tu na světě sami za sebe, ne na účet někoho jiného. Jestli vám nějaká hrstka bláznů vykopala na cestě jámu, třeba takovou, co z ní smrdí mindráky, hamiznost, pohrdání, lhaní, lhovost a nenávisť, vy už další nekopejte a tady tu ohradte a označte, ať do ní nepadne zas někdo další.

Abraham, Job, Daniel, Noe – ti to za nás nevyřeší, ti jen ve své době a ve svém příběhu posvítí na cestu, abyste i vy líp viděli zase v tom svém. Byli to Boží poslové, co nesli konkrétní slovo vysvobození do konkrétní

bryndy, a teď je řada na nás, abychom s tím něco podnikli. Tady je přítomen Bůh zase v *našem* příběhu.

A ještě v něčem je přítomen. Žádná tragédie ani žádná paráda nemá tu moc, aby nás odstavila od Boží lásky, která je v Kristu. Nízké ani vysoké daně, lidská podlost a zrada ani upřímná pravdivost, na kterou se někdy doplácí, ani smutek ani radost, prostě nic nemá takovou moc, aby nás to odstavilo od Boží lásky. Tak to berte jako slovo vysvobození namířené do úplně konkrétní bryndy, ve které dnes plaveme či přímo toneme. A taky jako slovo varování i naděje pro nás i pro ty druhé – v úplně všedních i jakkoli nevšedních záležitostech a souvislostech, jakými nás život překvapuje. Od Boží lásky nás nic a nikdo nedokáže odpárat.

Dej nám, Pane, dost odvahy, abychom změnili k lepšímu ty věci, které změnit jdou. Dej nám klid, abychom unesli ty, které změnit nemohu. A dopřej nám světlo, abychom ty první od druhých rozeznali.

Prosíme za všechny, kdo si nevědí rady s životními těžkostmi (dej, ať jim aspoň trochu posvítíme do života tvou láskou).

Prosíme za všechny, kdo se bojí tvého trestu (ať jim umíme říct, že k překonání zla patří i odpuštění a milosrdenství Boží).

Prosíme za nás všechny Ježíšovými slovy):

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

Hospodin kraluje! Vy, kdo na něj spoléháte a kdo ho milujete, mějte v nenávisti zlo. Hospodin střeží duše svých věrných a vytrhuje je z rukou svévolníků.

Radujte se všichni, koho Boží milost učinila spravedlivými, vždyť pro vás je zaseto světlo, radost pro ty, kdo mají přímé srdce.

Ať vám milost dělá život krásným a bohatým před Boží tváří, láska ať vás provází a hřeje a ať vás brání před chladem a mrazem lidské zloby a Boží pravda ať vám svítí na cestu, když se moci chopí tma. Amen.